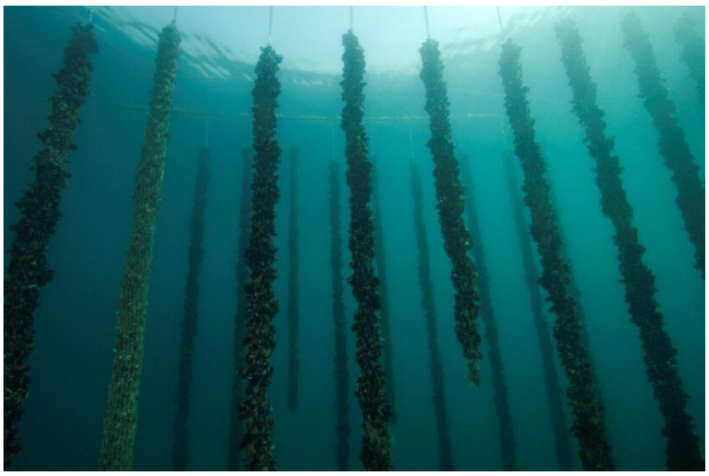

Val Navtika · Slane zgodbe Reportaža · 9. marca, 2026 · ♡ 0

Projekt TEAMFORADRIS razkriva prve ugotovitve o množičnih poginih klapavic v Jadranu

Projekt TEAMFORADRIS – Transnational mussEls preservAtion systeMs FOR the ADRIatic Sea, ki poteka v okviru programa Interreg IPA ADRION 2021–2027, je namenjen izboljšanju upravljanja ribištva in akvakulture v jadransko-jonski regiji.

foto: Borut Furlan

Eden glavnih ciljev projekta je **razumeti vzroke za množične pogine klapavic v gojitvenih nasadih** ter poiskati rešitve, ki bi izboljšale odpornost gojenja in pomagale bolje razumeti vpliv okoljskih sprememb na njihovo preživetje.

V zadnjih letih so množični pogini klapavic opaženi po Sredozemlju, tudi v Jadranskem in slovenskem morju, kar je ponekod povzročilo velik upad proizvodnje do 100 %. V školjčišču Zavoda YouSea v Piranskem zalivu je bila v letih 2023 in 2024 zabeležena **visoka smrtnost klapavic**. V Boki Kotorski (Črna gora) je množični pogin leta 2020 povzročil 80–90-odstotni upad proizvodnje, v Varanu Cagnanu (Italija), kjer so največja školjčišča v Evropi, je množični pogin leta 2024 povzročil 100-odstotni izpad proizvodnje, o podobnih izzivih pa poročajo tudi partnerske organizacije iz drugih krajev Italije in Grčije.

Več možnih vzrokov poginov

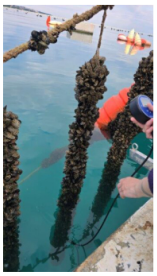

Partnerji projekta so v okviru projekta pripravili **pregled obstoječih znanstvenih raziskav o vzrokih smrtnosti klapavic v Sredozemlju**, ki služi kot podlaga za nadaljnje aktivnosti na terenu. Ugotovitve kažejo, da pogine povzroča **kombinacija dejavnikov**, med njimi **podnebne spremembe, plenjenje, vnos tujerodnih vrst, obrast in tekmovanje za hrano in prostor ter onesnaževanje**. Med pomembnimi vplivi so predvsem segrevanje morja, temperaturni ekstremi, spremembe slanosti in količine kisika v vodi ter zakisovanje morja. Takšne spremembe za klapavice predstavljajo stres in jih naredijo bolj občutljive na druge obremenitve.

Redno spremljanje stanja klapavic v Sloveniji

Zavod YouSea v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto Univerze v Ljubljani in Morsko biološko postajo Piran Nacionalnega inštituta za biologijo od maja 2025 izvajajo **mesečno spremljanje stanja klapavic**. Enoletno spremljanje bo omogočilo boljši **vpogled v zdravstveno stanje klapavic skozi letne čase**, kar je pomembno za gojitelje in za razumevanje stanja morskega okolja.

Raziskovalci spremljajo tudi druge dejavnike, ki bi lahko vplivali na pogine. Med njimi je **povečana obrast s plaščarjem rodu *Clavellina***, ki lahko s klapavicami tekmuje za hrano in kisik, ter sezonski porast predatorskih ploskih črvov, ki plenijo klapavice in predstavljajo pomemben dejavnik smrtnosti v Jadranu in Sredozemlju.

Pilotni poskus gojenja na morskem dnu

Slovenija je v projektu vključena kot pilotna lokacija, kjer bo na morsko dno postavljena **inovativna struktura za poskus gojenja klapavic v globlji vodi**. Namen poskusa je preveriti, ali lahko tak pristop zmanjša vpliv visokih poletnih temperatur, ki v plitvejših in površinskih delih morja močno vplivajo na preživetje klapavic. Hkrati se pričakuje manjša obrast organizmov, kar bi lahko dodatno izboljšalo preživetje školjk.

Z aktivnostmi projekta TEAMFORADRIS partnerji prispevajo k boljšemu razumevanju izzivov gojenja klapavic v slovenskem, jadranskem in jonskem morju ter k razvoju rešitev, ki bi bile uporabne tudi širše v Sredozemlju.

Dejavnosti projekta **TEAMFORADRIS** so sofinancirane s strani **Evropske unije** v okviru programa **Interreg IPA ADRION** iz Interreg sklada (Evropski regionalni razvojni sklad in IPA III).

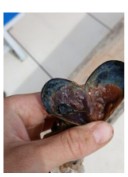

naslovna fotografija: Borut Furlan

Vir: ***Zavod YouSea***

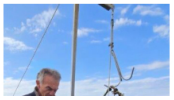

INFORMATIVNI KOTIČEK

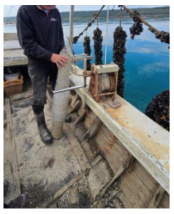

Share

Prejšnji
Malibu Boats prevzema Saxdor Yachts

Zanimivi prispevki

Wellcraft – znamka za drzne

Beneteau Gran Turismo

Hydra 460 premierno predstavljena na mednarodni navtični razstavi boot Düsseldorf

Azimut na boot Düsseldorf z nemško premiero modela Fly 82

Sorodni prispevki

Slane zgodbe Reportaža
Malibu Boats prevzema Saxdor Yachts

Navtične razstave Slane zgodbe
Pičuljan vas vabi na BOOT Tulln

Lifestyle Kulinarika Slane zgodbe
Gourmet Cup Ljubljana

Kulinarika Lifestyle
Nor začetek počitnic v ALEJI

Navtične razstave Slane zgodbe
Sejem plovil Moto-Nautika

Navtične razstave
Navtični posel se vrača na vodo: prihaja Naples Boat Show 2026

Navtične razstave
Zaključil se je boot 2026

Navtične razstave
Evropska motorna jahta leta 2026

Novičnik

Bodite na tekočem z aktualnimi dogodki in redno prejemajte zanimive novice.

Vaša e-pošta za novičnik

PRIJAVA NA NOVIČNIK

Strinjam se s pogoji zasebnosti.

Aktualno

Slane zgodbe Reportaža
Projekt TEAMFORADRIS razkriva prve ugotovitve o množičnih poginih klapavic v Jadranu

Slane zgodbe Reportaža
Malibu Boats prevzema Saxdor Yachts

Navtične razstave Slane zgodbe
Pičuljan vas vabi na BOOT Tulln

VAL navtika

Prva in najbolj brana slovenska navtična revija.

- Podjetje in uredništvo
- Izvodi revije
- Oglaševanje
- val-navtika.net

Naložbo izdelave spletne strani in spletne trgovine sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Sofinanciranje je pridobljeno z Vavčerjem za digitalni marketing.

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
EVROPSKA UNIJA EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ

FACEBOOK INSTAGRAM YOUTUBE

na vrh

© Val navtika, d.o.o., Koprska cesta 100, 1000 Ljubljana | avtorske pravice je zasebnost | pogoji poslovanja

Za optimalno delovanje spletne strani uporabljamo piškotke. S strinjanjem jih boste omogočili in si zagotovili boljšo uporabniško izkušnjo.

Nastavitve Sprejmi